

מר ברנרד מרכוס

יו"ר בינלאומי

ד"ר ג'ורג' שולץ

יו"ר של כבוד

פרופ' גרהרד קספר

יו"ר המועצה הבינלאומית

מר אמיר אלשטיין

יו"ר הוועד המנהל

מר יוחנן פלסנר

נשיא

המועצה הבינלאומית

השופטת רוזלי סילברמן אבלה, קנדה
ד"ר מרטין אינדיק, ארה"ב
פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה
השופטת דורית ביניש, ישראל
השופט סטיבן בריי, ארה"ב
ד"ר איימי גוטמן, ארה"ב
ד"ר ג'וזף ג'ופה, גרמניה
השופטת דליה דורנר, ישראל
פרופ' רונלד דינאלט, ארה"ב
השגריר צ'ארלס היל, ארה"ב
פרופ' משה הלברטל, ישראל
לורד ג'ורג' ווידנפלד, בריטניה
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
פרופ' רוברט מנוקין, ארה"ב
פרופ' כריסטוף מרקשטיס, גרמניה
השופט אבדהם סופר, ארה"ב
מר ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלו, ישראל
השופט מאיר שמגר, ישראל

חברי הוועד המנהל

מר שאוקי ח'טיב
מר סלי מרידור
מר אבינועם נאור
עו"ד אבי פישר
מר אביעד פרידמן
ד"ר מיכל צור
פרופ' זאב צחור
מר יוסי קוצ'יק
מר עימאר תלחמי

סגני נשיא המכון

פרופ' מרדכי קרמניצר, מחקר
פרופ' ידידיה צ' שטרן, מחקר
ד"ר ישי ג'סיס, פרס, אסטרטגיה

מייסד

ד"ר אריק כרמון

עמיתים בכירים

אלוף (מיל') עמיתו אילון
פרופ' חנוך דגן
פרופ' מומי דהן
פרופ' תמר הרמן
פרופ' שחר ליפשיץ
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' גדעון רהט
פרופ' יובל שני

10.11.2016

עבור: חברי ועדת השרים לענייני חקיקה

הנדון: הצעת חוק למניעת מפגעים (תיקון) – איסור שימוש במערכת

כריזה בבתי תפילה)

שלום רב,

ביום ראשון הקרוב אמורה לעלות לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה הצעת חוק למניעת מפגעים (תיקון) – איסור שימוש במערכת כריזה בבתי תפילה, שיוצרת חזקה כי הפעלת מערכת כריזה בבית תפילה היא רעש חזק או בלתי סביר. **אנו פונים ומבקשים ממך להתנגד להצעת החוק, הפוגעת בחופש הדת וברגשותיו של הציבור המוסלמי בישראל. שכן ממה נפשך – אם הרעש שמקימים מסגדים הוא חזק ובלתי סביר, כל שיש לעשות הוא לאכוף את הדין הקיים. ואם הרעש שהם מקימים סביר ואינו חזק, אין כל הצדקה להגדירו כמפגע, תוך פגיעה בחופש הדת.**

1. לפי הצעת החוק, הפעלה של מערכת כריזה בבית תפילה תיחשב כגרימת רעש חזק או בלתי סביר, לצורך סעיף 2 בחוק האוסר על גרימת רעש כזה במקרים בהם הוא מפריע או עלול להפריע לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים.
2. משום שהחוק הקיים אוסר על גרימת רעש במקרים בהם הוא חזק או בלתי סביר, יוצא כי הצעת החוק עוסקת אך ורק במקרים בהם הרעש הוא סביר, ואינו חזק. מדובר בשימוש לרעה בכוח החוק – לקבוע כי רעש כזה (שהוא סביר ואינו חזק) הוא היפוכו של דבר: רעש חזק ובלתי סביר. אפילו החוק אינו יכול, וודאי שאינו צריך, לעוות את המציאות. **מכאן, שהטענה בדברי ההסבר על הסבל הנגרם לתושבים אינה רלוונטית, שכן אם אכן נגרם סבל אין מדובר ברעש סביר, וככל שהטענה נכונה היא רלוונטית לאכיפת הדין הקיים. מדוע במקרים שמדובר ברעש סביר ולא חזק יש לפגוע בפגיעה שכזו בחופש הדת של המתפללים?**

3. יש לציין שמתן האפשרות לשרי הממשלה לקבוע בצווים מקרים בהם יותר השימוש, אינה פותרת את הבעיה – אין שום סיבה להתלות את קיום חופש הדת, במקרים שאין בהם מפגע כלל, באישור ממי מהרשות המבצעת.
4. יש לציין כי למרות שהצעת החוק מנוסחת בניטרליות, ומגדירה בית תפילה כ"בית כנסת, כנסייה או מסגד וכל מקום כל מקום מקורה אחר המשמש דרך קבע לתפילה או פולחן דתי", בפועל ברור כי היא נועדה להגביל ולפגוע רק בפעילותם של מסגדים, מאחר ואלו הם היחידים שעושים שימוש במערכות כריזה מהסוג המתואר בהצעה.
5. **גם דברי ההסבר של הצעת החוק מעלים חשש משמעותי שמטרתה אינה מוגבלת למניעת מפגעי רעש, אלא כוללת מטרות אחרות.** כך לדוגמא מצויין בדברי ההסבר כי אחת ממטרותיה של הצעת החוק היא למנוע את השימוש במערכות כריזה כדרך להעברת מסרים לאומיים – דבר שאין לו קשר לרעיון של מניעת רעש חזק או בלתי סביר.
6. שימוש במעשה חקיקה תמים לכאורה כגון החוק למניעת מפגעים אינה יכולה להסוות את מטרתם של מנסחי ההצעה שכפי שעולה גם מדברי ההסבר. **מעבר לפגיעה בחופש הדת, ההצעה עלולה לעורר, בלשון המעטה, מדנים והתמרמרות בקרב הציבור המוסלמי.**
7. **ראוי שהממשלה המחוייבת לנורמות שלטון שיויוניות ולהגנה על חופש הדת תתנגד להצעה.**

בכבוד רב ובברכה,

עו"ד אלי בכר

פרופ' מרדכי קרמניצר

המכון הישראלי לדמוקרטיה

המכון הישראלי לדמוקרטיה

סגן נשיא למחקר,
המכון הישראלי לדמוקרטיה